Hansen, L. & Knudsen, H. (eds.) 1997. Nordic Macromycetes, vol. 3. Nordsvamp, Kopenhagen, DK.
Jülich, W. 1984. Die Nichtblätterpilze, Gallertpilze und Bauchpilze. Kleine Kryptogamenflora, Bd. IIb/1. G. Fischer Verlag, Stuttgart, D.
Macrae, R. 1955. Cultural and interfertility studies in *Aporpium caryae*. Mycologia 47: 812–820.
Malysheva, V., Spirin, V. et al. 2018. Revision of *Protohydnum* (Auriculariales, Basidiomycota). Mycol. Progress 17: 805–814.
Miettinen, O., Spirin, V. & Niemelä, T. 2012. Notes on the genus *Aporpium* (Auriculariales, Basidiomycota), with a new species from temperate Europe. Ann. Bot. Fennici 49: 359–368.
Singer, R. 1944. Notes on taxonomy and nomenclature of the polypores. Mycologia 36: 65–69.
Sotome, K., Maekawa, N. et al. 2014. Taxonomic studies of Asian species of poroid Auriculariales. Mycol. Progress 13: 987–997.
Teixeira, A.R. & Rogers, D.P. 1955. *Aporpium*, a polyporoid genus of the Tremellaceae. Mycologia 47: 408–415.
Wu, F., Zhou, L.-W., Yuan, Y. & Dai, Y.-C. 2017. *Aporpium miniporum*, a new polyporoid species with vertically septate basidia from southern China. Phytotaxa 317: 137–143.
Yuan, H.-S., Lu, X. & Decock, C. 2018. Molecular and morphological evidence reveal a new genus and species in Auriculariales from tropical China. MycoKeys 35: 27–39.
Zhou, L.-W. & Dai, Y.-C. 2013. Phylogeny and taxonomy of poroid and lamellate genera in the Auriculariales (Basidiomycota). Mycologia 105: 1219–1230.

Websites

Index Fungorum: http://www.indexfungorum.org/Names/names.asp
Mycobank: http://www.mycobank.org
Phragmoproject: http://www.mycologen.nl/NMV_Trilzwammen.html

EEN ILLUSIE ARMER EN EEN SOORT RIJKER

Menno Boomsluiter

T. van Lohuizenstraat 34, 8172 XL Vaassen, mennowb@xs4all.nl

Boomsluiter, M. 2019. An illusion less but one more species. Coolia 62(1): 53–54.
The look-alikes *Psathyrella berolinensis* and *Coprinellus bisporus* are illustrated and compared on the basis of recent collections.

In Coolia 53(1), pp. 20–22 schreef ik, samen met Herbert Alting, over de eerste vondst in Nederland van *Psathyrella berolinensis*. Deze paddenstoel ging de boeken in als de Harige mestfranjehoed. De soort die uitsluitend op mest van wilde varkens gevonden wordt, is oorspronkelijk in1978 beschreven door Ewald Gerhardt en is met een afbeelding te vinden in zijn gids, de 'Grote Paddenstoelengids' voor onderweg, 11de druk blz. 372.

De Harige mestfranjehoed is, zo dacht ik, goed te herkennen aan de combinatie van mest van wilde zwijnen, franjehoed en met de loep duidelijk zichtbare haren (cystiden) op hoed en steel. De soort is sinds 2009 enkele keren gevonden, maar alleen op de Veluwe. Het was dan ook een verrassing toen ik op 27 september 2018 een harige psathyrella-achtige paddenstoel

Aporpium.indd 53 2-12-2018 23:34:51

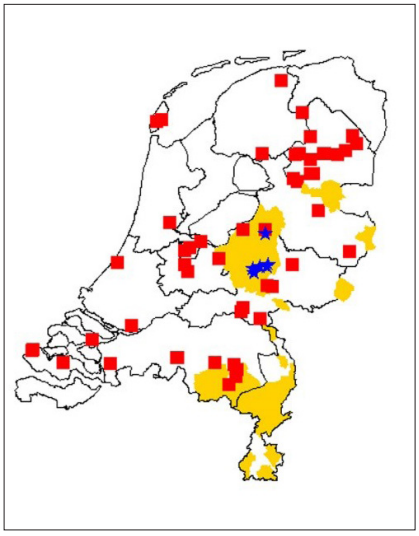

Boven: Coprinellus bisporus*, Tweesporige donsinktzwam. Rechts:* Psathyrella berolinensis*, Harige Mestfranjehoed. (Foto's: Menno Boomsluiter)*

op mest van wilde varkens vond bij de leemkuil in Tongeren (gem. Epe). Het is tenslotte altijd leuk om een zeldzame paddenstoel opnieuw tegen te komen. Hemelsbreed was deze vondst zo'n 2 km van een eerdere vondst in het Wissels Veen.

Thuis gekomen toch maar even onder de microscoop gelegd. Snel bleek dat het hier ging om een inktzwammetje met een voor deze groep heel typische lamelstructuur met pseudoparaphysen. Daarnaast bleek het exemplaar basidiën met twee sterigmen te hebben in plaats van de vier bij *P. berolinensis* en waren de sporen met (10,6-)10,9–11,3(-11,4) × (6,2-)6,25 – (6,7-)6,8 µm duidelijk veel groter dan de (6,8-)6,9(-7,5) × (3,0-)3,3(-3,8) µm van *Psathyrella berolinensis.* De microscopische kenmerken en het harige uiterlijk kwamen goed overeen met *Coprinellus bisporus*, de Tweesporige donsinktzwam. En zo was ik een illusie armer en een soort rijker. De Tweesporige donsinktzwam is ook een zelden, maar wel in heel Nederland gevonden soort die behalve op uitwerpselen van diverse hoefdieren ook op compost gevonden kan worden.

Maar is *Psathyrella berolinensis* dan echt zo zeldzaam? Bijgaand kaartje laat behalve het voorkomen van beide paddenstoeltjes (rood *Coprinellus bisporus* en blauw *Psathyrella berolinensis*) ook het voorkomen van het Wilde zwijn zien (geel-oranje), losjes gebaseerd op het kaartje van de zoogdierenvereniging. Overigens worden in een veel groter gebied wel zwijnen gezien onder andere in het Drents-Friese wold. Het moet dus wel degelijk mogelijk zijn de eerste Harige mestfranjehoed voor jouw provincie te scoren. Of een andere dubbelganger.

Aporpium.indd 54 2-12-2018 23:34:55